

Зміст

Чому варто прочитати цю книжку?	8
ЧАСТИНА I. ВОЇТЕЛЬКА	13
Історія перша. Амелія Ергарт — жінка, яка відкрила небо	14
Історія друга. Людмила Савицька: жага неможливого	20
Історія третя. Абсолютна відповідальність Жанни д'Арк	26
Історія четверта. Маргарет Тетчер: крадійка молока	32
Історія п'ята. Грета Тунберг: відчуй мій гнів!	38
Історія шоста. Звитяжна п'ятірка: знайти свою зграю	44
Історія сьома. Найуспішніший футбольний клуб XXI століття	48
Історія восьма. Мадонна: синдром високого маку	54
Історія дев'ята. Штеффі Графф: одвічна жага	60
Історія десята. Кохання і смерть Людмили Павличенко	66
Резюме. Бути воїтелькою	71
ЧАСТИНА II. КОРОЛЕВА	73
Історія одинадцята. Клеопатра — переможниця римлян	74
Історія дванадцята. Імператриця Цисі: вбивства, інтриги та перебинтовані ніжки	80
Історія тринадцята. Коко Шанель: угода з дияволом	86
Історія чотирнадцята. Хатшепсут: жага влади	92
Історія п'ятнадцята. Єлизавета I — покровителька талантів	98
Історія шістнадцята. Роксолана: рецепт скорення султана	104
Історія сімнадцята. Право на слово імператриці Феодори	108
Історія вісімнадцята. Княгиня Ольга: вогонь, кров і хрест	112
Історія дев'ятнадцята. Ізабелла Кастильська: глобальна трансформація	118
Історія двадцята. Алієнора Аквітанська — королева двох держав	124
Історія двадцять перша. Христина Шведська: мистецтво вчасно піти	128
Резюме. Бути королевою	133

ЧАСТИНА III. МАТИ	135
Історія двадцять друга. Мати Тереза: лідер без титулу	136
Історія двадцять третя. Опра Вінфрі: день у день... ..	142
Історія двадцять четверта. Судний день Голди Меїр	146
Історія двадцять п'ята. Список Сендлер	152
Історія двадцять шоста. Кароліна Анжелу — перша серед рівних	158
Історія двадцять сьома. Беате Узе: бабуся великого сексу	164
Історія двадцять восьма. Дж. К. Ролінг: історія однієї невдахи	170
Історія двадцять дев'ята. Чікінья Гонзага: музика, музика, музика... ..	176
Історія тридцятьа. Дзюнко Табеї: Еверест і колиска	182
Історія тридцять перша. Джасінда Ардерн: серце змін	188
Резюме. Бути матір'ю	193
ЧАСТИНА IV. ДОНЬКА	195
Історія тридцять друга. Аннет Келлерман: русалонька починає і програє	196
Історія тридцять третя. Евіта Перон — заступниця знедолених	202
Історія тридцять четверта. Вибір Гіпатії: сила морального авторитету	208
Історія тридцять п'ята. Боротьба Малали	214
Історія тридцять шоста. Артемізія Джентілескі: одна серед чоловіків	220
Історія тридцять сьома. Анна Фройд: мистецтво слухати	226
Історія тридцять восьма. Марія Склодовська-Кюрі: сила інтроверта	232
Історія тридцять дев'ята. Пак Кин Хе: свита, що занастила короля	238
Історія сорокова. Анна Павлова — вільна пташка!	244
Історія сорок перша. Долі-близнюки, або Ти можеш все!	250
Резюме. Бути донькою	257
Насамкінець	258
Жінки, які мене надихали на створення цієї книжки	260
Список використаної літератури	261
Про автора	271

Чому варто прочитати цю книжку?

Чоловік, який пише про жіноче лідерство... На перший погляд, це може видатися незвичним. Є чимало інших тем, за які міг би взятися письменник, щоб створити настанову про те, як вести за собою та надихати інших на звитяги. Однак я не просто автор, якому заманулося написати книжку з гарною назвою про жінок із яскравими біографіями. Я історик за фахом, кандидат історичних наук. І як професіонал у цій галузі я стикнувся із впертим фактом: що більше у країні жінок-лідерів, то більш миролюбною і соціальноорієнтованою вона стає. Погляньте лишень на світлини міжнародних конференцій першої половини ХХ століття. Серед очільників провідних країн світу ви не знайдете жодної жінки. Результат — планета, що пережила дві світові війни й опинилася на межі ядерної катастрофи. Ситуація з пандемією показала, що найуспішніше кризу подолали країни, де політичними лідерами є жінки: Німеччина, Данія, Ісландія, Нова Зеландія, Тайвань. Для підтримання стабільного розвитку сучасний світ із його проблемами у сфері екології та охорони здоров'я невідкладно потребує більшої кількості жінок-лідерів.

Як і будь-яка людина, я прагну простих речей: жити у мирі, а не серед жахів війни; дихати чистим, а не забрудненим повітрям; мати змогу розвиватися й рухатися вперед. Результати моїх досліджень свідчать, що досягти цього неможливо без спільних зусиль лідерів-чоловіків і лідерів-жінок.

Водночас як бізнес-консультант і тренер із розвитку управлінських навичок я спостерігаю практично цілковиту відсутність освітніх програм для жінок, у яких докладно говорилося б про лідерство. Особливо це стосується пострадянського простору. У нас

практично немає рішень для жінок-лідерок і жінок, які б допомагали розвивати лідерський потенціал у бізнесі й менеджменті, а про політику і громадську сферу годі й говорити. Книжка, яку ви тримаєте в руках, а також мій однойменний курс покликані заповнити цю прогалину.

Як експерт із навчання з 15-річним практичним стажем, я знаю, що найпростіший спосіб навчитися чогось — застосувати наочні приклади минулого, адаптуючи досвід попередників під сучасну ситуацію. Юлій Цезар ішов стопами Александра Македонського, Ілон Маск наслідує Генрі Форда. Так само нам є чого повчитися у Опри Вінфрі, Джоан Ролінг, Малали Юсафзай. В історіях про видатних жінок минулого і сьогодення можна знайти цінні принципи лідерства, які дуже актуальні сьогодні. Вони виступають своєрідними орієнтирами і можуть допомогти приймати правильні рішення у складних ситуаціях, діяти максимально успішно, використовуючи досвід минулого.

Ця книжка має дуже просту мету — надихнути читачку на поступ вперед, на досягнення нових результатів. Я хочу, щоб кожна жінка, яка прочитає її, отримувала від життя більше. Кожна з них гідна кращого і спроможна досягти неймовірних результатів, якщо дозволить собі стати лідеркою.

В основу цієї книжки закладено просту ідею: **лідерство — це навичка, яку можна в собі розвинути**. Кожен розділ описує спосіб, за допомогою якого можна розвивати якості, властиві лідерам. Його супроводжує історія тієї чи іншої видатної жінки, яка на шляху до лідерства застосовувала певну техніку. Хтось із них робив це свідомо, хтось — неусвідомлено. Але це не так уже й важливо. Важливий результат. Кожна з цих жінок залишила слід в історії і стала прикладом для тисяч людей у всьому світі.

Тут є також і одна непроста ідея — **реалізувати свій лідерський потенціал найлегше через втілення одного з основних жіночих архетипів**. Архетип — це універсальний образ, що зберігається у підсвідомості кожної людини. Ми сприймаємо його на рівні підсвідомості. Наприклад, кожна людина на землі має матір. Цей образ — один із центральних у будь-якій культурі. Діва Марія, богиня

Ісіда в Стародавньому Єгипті й Шакті в індуїзмі є інтерпретаціями одного символічного образу, знайомого нам завдяки особистому досвіду, казкам, сновидінням, кінострічкам, картинах. При цьому ми не тільки підсвідомо зчитуємо цей архетип, а й несвідомо відчуваємо його вплив. Спираючись на певний архетип, можна побудувати харизматичний образ, який дасть змогу чинити м'який і водночас сильний вплив на інших людей. Політики й бізнес-леді топрівня десятки років застосовують цей прийом. Я пропоную уважно вивчити його і взяти собі на озброєння.

Ключовими у темі жіночого лідерства мені видаються чотири архетипи, описані у книгах «Жінки, що біжать з вовками» психологині й антропологині Клариси Естес та «Біла Богиня» письменника і літературознавця Роберта Грейвза:

- 1 Воїтелька (Та, що захищає і руйнує старий лад);
- 2 Королева (Та, що править і створює правила);
- 3 Мати (Та, що дарує життя й безумовну любов);
- 4 Донька (Та, що дарує турботу та відкриває нові горизонти).

Залежно від характеру, особливостей зовнішності, інтересів і устремлінь, кожній особистості близький той чи інший архетип. Обравши той, який видається найприйнятнішим, можна швидко і легко освоїти лідерську роль, спираючись на природність і свої найкращі якості, не намагаючись когось наслідувати або керуватися нав'язаними трендами. З історій, розміщених у «Self-Made Woman», можна визначити образ, який відчувається як найближчий, і за його допомогою розкрити власний потенціал.

Як і попередні мої роботи, ця книжка побудована за принципом мозаїки. Разом з її героїнями ми відвідаємо Відень, Париж, Лондон, Буенос-Айрес, вирушимо до Стародавнього Єгипту, побуваємо за лаштунками Маріїнського театру, зійдемо на Еверест, перетнемо Атлантичний океан і навіть вийдемо у відкритий космос. Ми зустрінемося з видатними жінками різних епох, національностей,